

gjælder de ærede Medlemmer? Nei, det finder Sted i et ganske andet Forhold for en Ministers Beskommende. Nu kunne de sige, ja, vi kunne gaae temmelig langt, thi vi tør stole paa, at Ministeren skal nok holde igjen; han stiller sig over saadanne Forhold, og vi kunne altid støtte os til ham. Og deri kunne de ærede Medlemmer forsaavidt have Ret, som det tør forudsættes, at den samme Selskabsrettelte, som jeg er mig bevidst at have viist ligeoverfor disse Forhold, ogsaa vil findes hos min Efterfølger; men De maae ikke gjøre Regjeringens Opgave altsfor vanskelig i denne Henseende. En Minister bør ganske vist være villig til at tage alt det Odium paa sig, som de ærede Medlemmer ikke ville bære. Ærede Medlemmer ere de, der interessere sig for Mandflabet, for Befolkningen, Ministeren maa være villig til at staae som den, der er hensynsløs og ingen Tølelse har for Befolkningen. Det er i sin Orden, det er et Forhold, som jeg troer, at enhver samvittighedsfuld og fædrelandskjærlig Minister ganske roligt vil gaae ind paa og sige: De skulle have den smukke Deel af Forholdet, De skulle ligeoverfor Befolkningen være dens Talsmænd, De skulle være Dem, der føle for den, men Ministeren skal være den haarde, den ubøielige, den hensynsløse. Det har jeg slet ikke Noget imod. Men De maae stille Fordringerne lidt i Forhold til, hvad man kan vente, at en Mand med almindelige Kræfter og almindeligt Characterstyrke kan præstere, og derfor bør De ikke gjøre Dossisen altsfor stærk. Naar det viser sig, at Rigsdagen er svag ligeoverfor saadanne Forhold, løber den stor Fare for, at denne Svaghed ogsaa omsider meddele sig til Ministeren, og hvoreledes komme vi da til at staae med Hensyn til disse Forhold, som kræve saa store Opoffelser fra Medborgernes Side? Naar vi ikke mere have en Regjering, som holder igjen, saa er der Intet i veien for, at Kravene paa Fristagelse stige til en saadan Høide, at de bortskulle Hærloven og Alt, hvad dertil hører. De ville aldrig kunne have en Hærlov, der ikke er bygget paa netop saadanne Offre som falde tungt paa Individerne, De maae gjøre, hvad De ville, De maae reducere disse Byrder, saa meget De ville, der vil altid blive Mere tilbage, end Folk holde

af, og naar vi engang have givet efter for den Slags Krav, saa er der slet ingen Grund til, at vi ikke komme til at vedblive at give efter. Jeg troer, at vi have haft Krigsministre, som af Medfølelse for deres yngre værnepligtige Medborgere sommetider have ladet sig bevæge til — dengang Magten til at gjøre det bevoede hos dem — at opsætte eller ganske give Afkald paa Dvælses, som ellers skulde have fundet Sted. De have uden al Tvivl gjort det af de allersmukkeste Bevægguinde, det be-
 tvivler jeg slet ikke, men vide De, hvilken Bevæggrund man dog har tillagt dem? Man har sagt, at en Hovedbevæggrund for dem havde været Higen efter Godtjobspopularitet. Det er altid meget farligt, naar en Regjering udsætter sig for, at man forudsætter hos den saadanne Motiver til dens Handlemaade, men det er uundgaaeligt, naar man handler inconsequent; saa vil man altid søge efter skjulte Motiver, og man vil da altid forudsætte det Værste. Men saaledes ere naturligtvis ogsaa ærede Rigsdagsmænd udsatte for, at man vil sige, ja, de gjøre det i dette Tilfælde, fordi de hige efter Godtjobspopularitet. Jeg veed nu fuldkommen vel, at dette ikke er Tilfældet, jeg er fuldstændig overbevist om, at der ikke kan være Tale derom, men jeg henstiller til ærede Medlemmer, hvormeg det vil ryste Tilliden og Rettsbevidstheden hos hele Befolkningen, naar man saaledes ved en inconsequent Fremgangsmaade fremkalder Tvivl, fremkalder den Ansuelte, at man dog mulig hige efter Godtjobspopularitet. Det er ikke saa farligt, naar det gjælder mindre Interesser end de, som der her er Tale om, men her gjælder det vore Medborgeres allerdyrebareste Interesser, det gjælder for en Tid deres personlige Frihed, som de offere paa Fædrelandets Alter, det gjælder for dem Anstrængelser, Traværelse fra Hjemmet, og netop overfor saadanne Forhold, netop fordi Interesserne ere saa store, er det en hellig Pligt baade for Regjeringen og for Repræsentationen, at de ikke tillade den mindste Mistanke at opstaae om, at Hensynet til Popularitet bevæger dem. Men der er kun een Maade at undgaae dette paa, og det er at være consequent. Jeg har ikke talt om, at de Forslag, her foreligge, være eensbetydende med Afvæbning, eller at de være